

FINNISH NATIONAL
AGENCY FOR EDUCATION

Koulutusvientikokeilusta opittua

*Mervi Jansson & Kirsi Koivunen
Webinaari: Ammatillisen koulutuksen
tutkintoviennin lakimuutokset käytännössä
20.1.2022*

Mitä lainsäädäntö mahdollistaa

A decorative graphic consisting of two thick, wavy lines. One line is blue and the other is green. They overlap and curve across the bottom and right sides of the slide, creating a dynamic, abstract shape.

Tilaukoulutus

- Tilaaana valtio, kansainvälinen järjestö taikka suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö.
- Opiskelijaryhmälle, tutkintoja ja tutkinnon osia sekä niihin valmistavaa tutkintokoulutusta.
- Koulutuksen järjestämisen fyysiselle sijainnille ei ole rajoituksia.
- *Ei Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisille eikä henkilöille joilla on jatkuva tai pysyvä EU-oleskelulupa.*
- 33 - 34§ luetellaan ne säädökset joista voi poiketa.

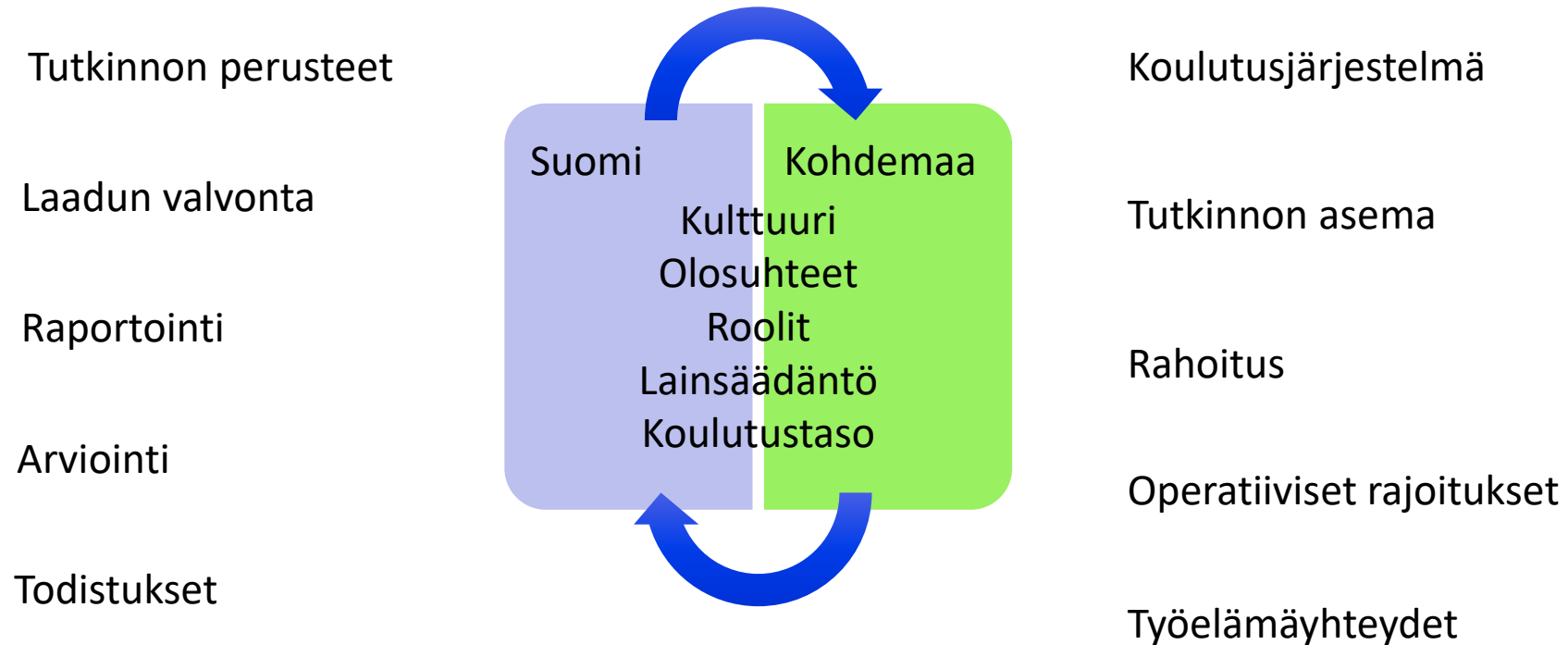
Tutkintokoulutuksen järjestäminen Euroopan talousalueen ulkopuolella

- Euroopan talousalueen ulkopuolella voidaan järjestää maksullista tutkintokoulutusta.
- Ei kuitenkaan Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisille tai vastaaville henkilöille.
- Tulkinnan mukaan *itse maksavat henkilöt eivät voi sisällyttää opintoihinsa esimerkiksi työssäoppimista EU:n alueelle.*
- 35 § luetellaan ne säädökset joista voi poiketa

Muuta huomioitavaa

- Tilauskoulutus tai 35 §:ssä tarkoitettu Euroopan talousalueen ulkopuolella järjestettävä koulutus *eivät saa heikentää koulutuksen järjestäjän järjestämisluvassa määrättyjen tutkintojen ja koulutuksen järjestämisedellytyksiä.*
- Koulutuksen järjestäjän on *perittävä vähintään koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset kattava maksu.* Koulutuksen tilaajalla on oikeus periä tilauskoulutukseen osallistuvilta opiskelijoilta tilaajan sijaintivaltion lainsäädännön tai oman käytäntönsä mukaisia maksuja.

Toimintaympäristö ja vastuu toiminnasta

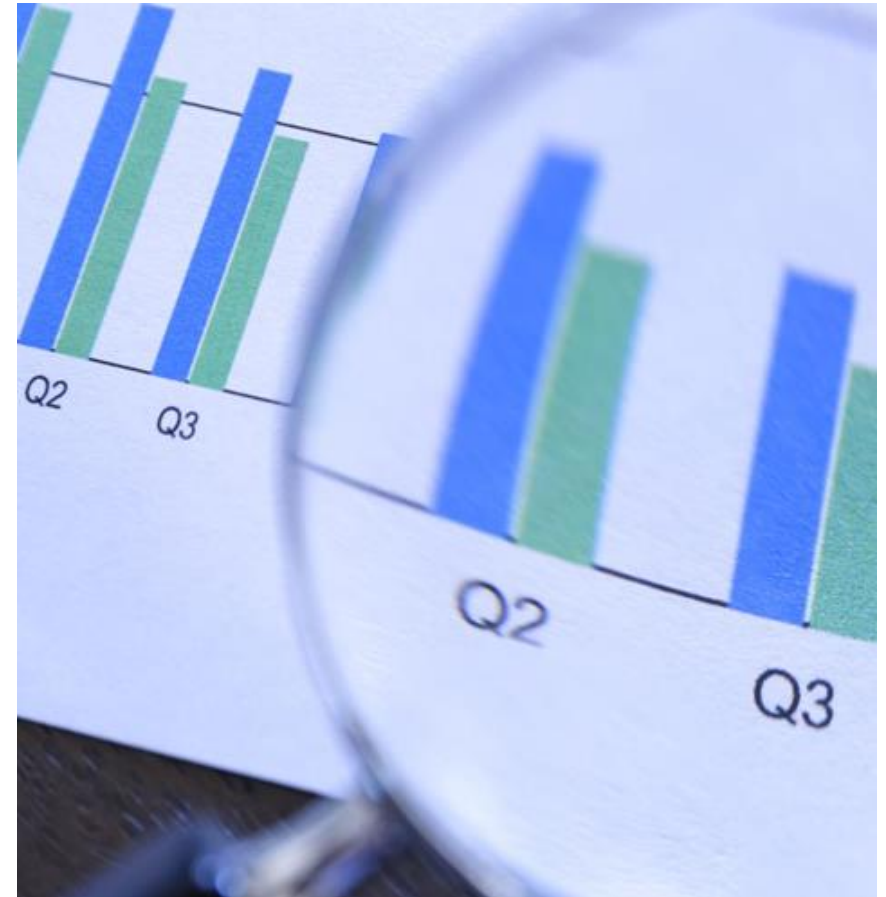
FINNISH NATIONAL
AGENCY FOR EDUCATION

Ammatillisen toisen asteen tutkintoviennin vaikuttavuus selvitys

Tutkintoviennin vaikuttavuus selvitys

- Selvitys: Osaamista, Yrittäjyyttä ja uusia osaamispolkuja, Selvitys ammatillisten tutkintojen viennin vaikuttavuudesta ajalla 2017-2020:
[https://www.ammattillinenkoulutusvienti.fi/wp-content/uploads/2021/02/Ammatillisen tutkintoviennin vaikuttavuus selvitys_VETFI2020-1.pdf](https://www.ammattillinenkoulutusvienti.fi/wp-content/uploads/2021/02/Ammatillisen_tutkintoviennin_vaikuttavuus selvitys_VETFI2020-1.pdf)
- Toteutettiin kesä-elokuussa 2020, VETFI-koulutusvientikokeilun koordinaatiohanke (Omnia, Gradia, OPH)
- Vastanneet:
 - 6 koulutuksen järjestäjää (Tutkintovientiä tehneitä koulutuksen järjestäjiä yht. 7)
 - 2 koulutusvientiyriytystä
 - 17 tutkintovientiprojekteissa toiminutta asiantuntijaa

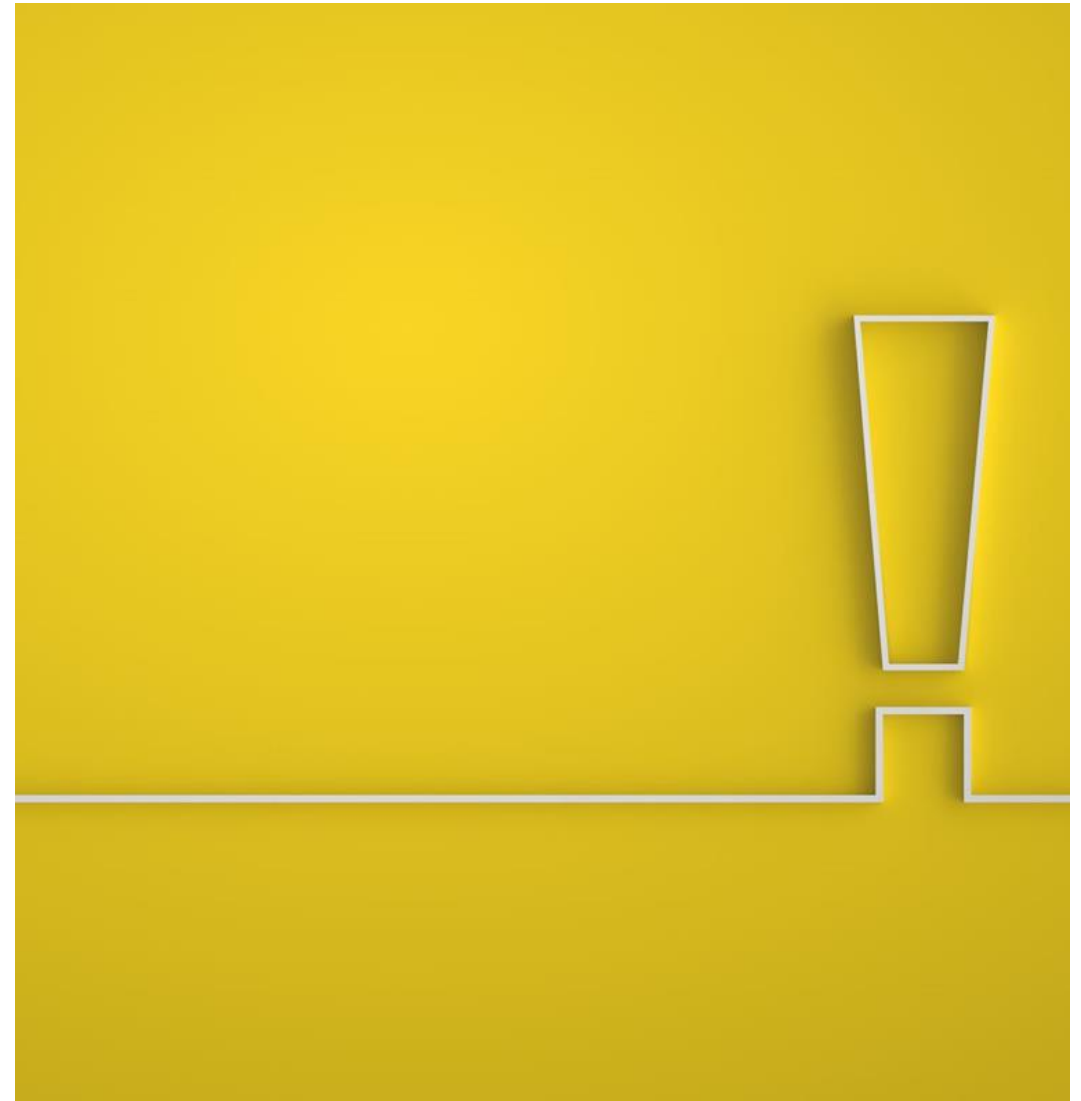

Vaikutusten arviointi

- Välittömien vaikutusten arviointi perustuu sekä kohderyhmän että asiakkaiden/rahoittajien osalta koulutusvientiyritysten ja koulutuksen järjestäjien keräämiin **kirjallisiin palautekyselyihin ja vapaamuotoisiin palautekeskusteluihin** tutkintoprosessin aikana ja heti prosessin päätyttyä.
- Pitkäaikaisten vaikutusten arviointi perustuu **asiakkaiden kanssa käytyyn vuoropuheluun** esim. uusien palveluiden myynnin yhteydessä. Joissakin tapauksissa myös koulutusvientiyritysten tekemiin kirjallisiin seurantakyselyihin.
- Vaikutukset koulutuksen järjestäjä- sekä asiantuntijatasolla perustuvat ao. tahojen **itsearviointiin**

Suomalaisia tutkintojen ja osatutkintojen rooli

- Suomalaisia tutkinnoilla/ osatutkinnoilla:
 - täydennetään paikallisesti suoritettavaa tutkintoa (esim. liiketoiminnan pt:n osat)
 - täydennyskoulutetaan paikallisia opettaja (esim. tuotekehitystyön EAT:n osatutkinnot)
 - koulutetaan koulunkäynnin ohjaajia suomalaisten operoimiin peruskouluihin, kasvatus- ja ohjausalan at
 - vahvistetaan yritysten esimiesten johtamisosaamista
 - mahdollistetaan toimeentulon hankkiminen yrittäjänä
- Tutkintoja suorittaneet:
 - Asiakasoppilaitosten opiskelijat, opettajat ja koulunkäynnin ohjaajat
 - Asiakasyritysten henkilöstö ja esimiehet
 - Pakolaisasutusalueen asukkaat (yrittäjäyys)

Tunnistettuja vaikutuksia koulutuksen järjestäjätasolla

1. Organisaation rakenteet

- Järjestelyt koulutusviennin organisoimiseksi, yhtiöt.
- Tutkintovienti vahvistanut omistajan roolia koulutusvientiyhtiön toimijana
- Muutoksia henkilöstön tehtävänkuivissa ja vastuissa
- Organisaation sisäisten vastuiden & hallinnollisten ratkaisujen täsmentyminen koulutusviennissä; esim. koulutusalat ottaneet enemmän vastuuta koulutusviennistä; tiimimäinen toiminta koulutusviennin ohjauksessa, sopimusasioiden vastuutusten selkiytyminen

2. Opetus- ja ohjaushenkilöstön osaaminen

- Systemaattisempi kv-osaamisen kehittäminen organisaatioissa
- Esim. kielitaidon, asiakaslähtöisen ajattelun, kv-valmiuksien, tuotteistamisosaamisen vahvistuminen

3. Organisaation tukipalvelut

- Opintohallintojärjestelmien kehittäminen
- Henkilöstön vuosisuunnittelun kehittyminen vrs. koulutusvientitoteutuksiin varautuminen
- Laskutus- ja sopimuskäytänteet
- Kv-osaamisen laajeneminen myös tukitoimintoihin

4. Näkyvyys ja imago

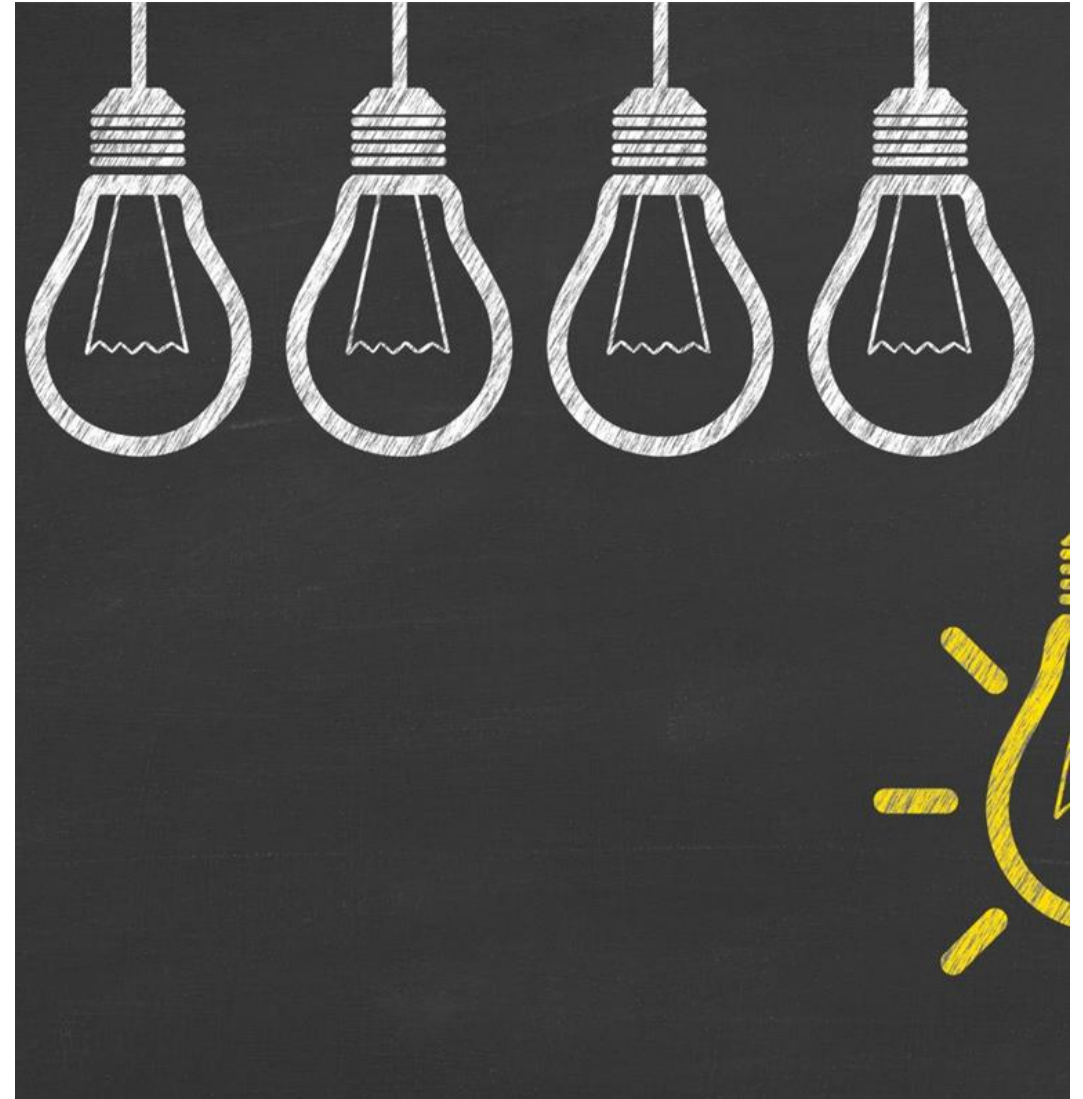
- Kansainvälisen toiminnan lisääntymisen myötä positiiviset imagovaikutukset

5. Lisärahoitus

- Merkittäviä lisäysvaikutuksia ei vielä todettu

Tunnistettuja vaikutuksia asiantuntijatasolla

- 100 % vastaajista: **Osaamisen ja asiantuntijuuden vahvistuminen**, esim: kielitaito, vuorovaikutus- ja kulttuuriosaaminen, neuvottelutaidot, ongelmanratkaisutaidot, pedagoginen osaaminen – rohkeus kokeilla uusia toteutustapoja ja –menetelmiä
- 88 % vastaajista: Omien **työ- ja toimintatapojen muutokset** kotimaassa, esim. hyvät käytänteet ulkomaan ryhmien kanssa työskentelystä on otettu käyttöön, etäopetusvälineitä hyödynnetään monipuolisemmin, asioiden ja prosessien jäsentäminen ja mallintaminen koetaan helpommaksi
- 76 % vastaajista: **Lisääntynyt kiinnostus ja innostus kansainvälisyyttä ja koulutusvientiä kohtaan** omassa työyhteisössä. Myös opiskelijoiden innostusta kansainvälisyyttä kohtaan on lisätty – kansainväliset työssäoppimisjaksot
- 59 % vastaajista: **Asiantuntijoiden työkuvien muutokset** kotimaassa.

Vaikutukset ammatillisen koulutuksen arvostukseen

Arvostus suomalaista ammatillista koulutusta kohtaan kasvoi kaikilla asiantuntijakyselyyn vastanneilla:

- *”On haasteellista saada kohdemaan yhteistyökumppanit ja oppilaat aluksi ymmärtämään learning by doing-ajattelua. Mutta kun he sen oivaltavat, ovat he todella innoissaan. Meillä on Suomessa aika loistava malli, jota voimme ylpeänä viedä ulkomaille. Me olemme etuoikeutettuja, kun pääsemme tekemään työelämän kanssa sujuvaa yhteistyötä ja autamme opiskelijoita työllistymään.”*
- *”Tiedän ja tiedostan suomalaisen koulutuksen tavat ja ajatukset/opit. Suomessa on erilaisia polkuja päästä ammattiin tai jatkaa opintojaan, jopa vaihtaa alaa helposti. Pystyn vertaamaan koulutusta ja keskustelemaan siitä ulkomaisten vieraiden kanssa. Arvostan entistä enemmän suomalaista koulutussysteemiä, kun olen saanut vertailukohtia ulkomaisista tavoista.”*
- *”Ammatillinen koulutus soveltuu myös muihin kulttuureihin vietäväksi”*

Välittömät tutkintoviennin vaikutukset- Kohderyhmät

Osatutkinnon/ tutkinnon suorittaneet:	Yrittäjäyys ja työllistyminen oman alan töihin jo koulutuksen aikana Uusia näkökulmia ja toimintakulttuuria esim. johtamistyöhön Käytännön taitojen ja osaamisen vahvistuminen Urasuunnitelmien ja jatko-opintomahdollisuuksien täsmentyminen Yhteistyön lisääntyminen kollegoiden, yritysten ja yhteisöjen kanssa ja uusien kokeilujen käynnistäminen omassa työssä/ työyhteisössä Innostus ja kiinnostus Suomen ammatillisten tutkintojen rakenteesta ja sisällöstä lisääntynyt
Osatutkinnon/ koko tutkinnon suorittaneiden taustayhteisöt:	Toimeliaisuuden lisääntyminen, muutokset yhteisön palvelurakenteessa Työelämäyhteistyön käynnistäminen/ laajeneminen oppilaitoksissa Uudenlaisten menetelmien omaksuminen opetustyöhön Organisaation osaamisen kehittyminen esim. opetussuunnitelmatyö, sisäiset projektit Kiinnostus systemaattiseen kehittämistyöhön kasvanut myös koulun hallinnon osalta
Asiakas:	Halu jatkaa yhteistyötä, uusia toteutuksia Uusien yhteistyömuotojen ja käytänteiden mahdollistuminen ja vahvistuminen Imagon, brändin vahvistuminen
Rahoittaja:	Ulkomainen koulutus on rikkonut paikallisia raja-aitoja Uusi kansainvälinen ohjelmatoteuttaja Uusia projekteja Vuorovaikutus paikallisten koulutuksen järjestäjien ja tutkinnon suorittajien välillä on lisääntynyt

Pidempiaikaiset tutkintoviennin vaikutukset - kohderyhmät

Osatutkinnon/ tutkinnon suorittaneet:	<p>Yrittäjyys tuonut toimeentulon ja sosiaalinen status on parantunut, esim. 73% oli työllistynyt omaan yritykseensä. 7% yrityksistä oli jo palkannut työntekijöitä. Keskiansio oli 10-kertainen verrattuna maan minimipalkkaan.</p> <p>Uudenlaiset urapolut tai monipuolisempi työnkuva taustaorganisaatioissa</p> <p>Auttanut urasuunnitelmien ja alavalinnan sekä jatkotyöllistymismahdollisuuksien selkiyttämässä</p> <p>Jatko-opinnot korkea-asteella</p>
Osatutkinnon/ koko tutkinnon suorittaneiden taustayhteisöt:	<p>Sisäisten prosessien kehittäminen mahdollistanut mm. lisääntyneen työelämäyhteistyön oppilaitoksissa sekä yhteistyön ao. yhteisöjen sisällä</p> <p>Urapolkujen rakentaminen oppilaitoksessa on mahdollistanut resurssien ja osaamisen tehokkaamman hyödyntämisen</p> <p>Yhteisön aktiivisuuden ja toimeliaisuuden lisääntyminen</p>
Asiakas:	<p>Suomalaisen koulutusmallin systemaattisempi hyödyntäminen oman ja alueellisen toiminnan kehittämisessä</p> <p>Onnistumiset luovat uutta mielenkiintoa ja kysyntää (= kehittämiskumppanuudet)</p> <p>Asiakkaan näkyvyyden, imagon vahvistuminen, mm. menestyminen paikallisissa kilpailuissa/ rankingeissa</p>
Rahoittaja:	<p>Muutoksia rahoituspainotuksiin– laajemmat linjaukset; esim. saksalainen vai suomalainen malli?</p>